



Corvina Óvoda Ifjúság Úti Tagóvodája

6000 Kecskemét, Ifjúság útja 1-3.

76/480-712 Fax: 76/504-590

web: www.ifjusagovoda.hu

E-mail: ifjusagovoda@axelero.hu

korlancmunkakoz@freemail.hu



OM azonosító: 201868

ÚT AZ ÖRÖKÖS ZÖLD ÓVODÁHOZ

1. Környezeti nevelésünk:

- **Kulcsszavai:** Körlánc Környezeti Nevelési Helyi Óvodai Program 1994. óta
Projektpedagógia alkalmazása
Szemlélet-, attitűdformálás a fenntarthatóság jegyében
Körlánc Munkaközösség működtetése 1998. óta
Zöld jeles napok ünneplése

- **Koncepciója:**

- a környezettudatos, környezetbarát életvitel megalapozása, kialakítása annak érdekében, hogy a gyermek képes legyen a **szűkebb és tágabb környezetében** jelenlévő problémák felismerésére és kezelésére az életkorához igazodó szinten.
- hogy az óvodáskor végére gyermekeinkben kezdjen kialakulni az életkorukhoz igazodó **holisztikus látásmód**, mellyel képesek lesznek az **önmegvalósításra**, a **másik és a különbözőség tiszteletbetartására, elfogadására**, a környezettel való **harmonikus együttélésre**, az **ÉLET TISZTELETÉRE**.¹

- **Célja:** - a környezettudatos, környezetre figyelő magatartás megalapozása,
- azon szokások, magatartásformák kialakítása, amelyek a környezettel való harmonikus együttélést biztosítják a gyermekek későbbi életvitelében.²

- **Óvodai programunk alapelvei:**

- **A gyermekközpontúság**, mely megnyilvánul a számára felkínált eszközökön, élményközpontú kereső, kutató, felfedező tevékenységekben.
- **Positív kapcsolat a természeti és társadalmi környezettel**, melyben a családi és társadalmi háttér bevonásával személyisége és egyéni képessége kibontakozik
- **A cselekvés és az aktív részvétel**, melyre az interaktivitás, átélés a jellemző, s az egész életvitel révén valósul meg.
- **A globális nevelésfelfogás**, amelyet a hagyományos foglalkozási területek szintézisével, a projektpedagógia eszközeivel, az élménypedagógia módszereivel, mint innovatív pedagógiai törekvéssel oldunk meg az óvodai élet mindennapjait áthatva.³

- **Tanulásértelmezésünk:** A tágan értelmezett tanulást az egyén és a környezete kölcsönhatásában értelmezzük, ahol az egyénnek aktív befogadó, konstruáló szerepe van. A folyamat hatékony résztvevője, mely nem elsősorban az ismeretszintjére, hanem a viselkedésére, a magatartására, az értékrendjére és az attitűdjére irányul.⁴
- **Programunk megvalósulását segítik a környezeti nevelési projektjeink** (növények, állatok, én-kép, víz, talaj, levegő, hulladék, vásárlói szokások, lakóhely, közlekedés, hagyományok).

¹ A kecskeméti Corvina Óvoda Ifjúság Úti Tagóvodája „Körlánc” Környezeti Nevelési Helyi Nevelési Programja – 2. fejezet

² A kecskeméti Corvina Óvoda Ifjúság Úti Tagóvodája „Körlánc” Környezeti Nevelési Helyi Nevelési Programja – 3.1. fejezet

³ A kecskeméti Corvina Óvoda Ifjúság Úti Tagóvodája „Körlánc” Környezeti Nevelési Helyi Nevelési Programja – 3.2. fejezet

⁴ A kecskeméti Corvina Óvoda Ifjúság Úti Tagóvodája „Körlánc” Környezeti Nevelési Helyi Nevelési Programja – 4. fejezet

2. Eredményeink, fejlesztéseink 2006. május 31-ig

• **Képzések:**

- Óvodánk minden óvodapedagógusa tagja Körlánc Munkaközösségünknek, s tartott környezeti nevelési témákban belsős (munkaközösségi) és külsős (Bázisóvodai) bemutató foglalkozásokat pedagógusok (óvónők, tanítók) számára. Ezen belső képzéseken hallott-látott-tanult ötleteket 100 %-ban tudtuk hasznosítani.
- 12 főből álló nevelőtestületünk akkreditált képzéseken (30-60-90 órás) is bővítette szakmai tudását, részben a környezeti nevelés terén, részben más nevelési területeken (vizuális, testnevelés, zene, érzelmi nevelés). Szakvizsgával záruló képzéseken 4 fő vett részt. Egy fő sikeresen vizsgázott ECDL tanfolyamon. Az évek során mindenki elvégezte a Hivatás és mesterség 30 órás képzést a Kecskeméti Tanítóképző Főiskolán. Minden évben részt vettünk a Körlánc Egyesület és a Projektpedagógiai Társaság konferenciáin, ahol rendszeresen korreferáltunk eredményeinkről. Az egyik korreferátum megjelent a Projektpedagógia - Projektműködés VI. kiadványban (2006.), valamint a X. Körlánc Konferencián átélt élményeink szakmai beszámolója megjelent az Óvodai élet 2002. X.évf.4.számában.

• **Zöld Jeles Napok:**

- Az évek során egyre több Zöld Jeles Nap ünneplésével bővült tárházunk. 2006-ig a Víz világnapját 1 alkalommal, a Föld napját 11, a Környezetvédelmi világnapot 4 alkalommal ünnepeltük meg óvodás gyerekekkel. A szülők által készített rajzokkal a Földünkért világnapot 1, míg a Ne vásárolj semmit! nap keretében szülők számára szervezett hulladék-újrahasznosítási pályázatunkat 6 alkalommal szerveztük meg.

• **Erdei-óvoda, terepi foglalkozások:**

- Egy csoportunk 2004. óta szervezett erdei-óvodai programot egy a környékünkön lévő tanyára ősszel és tavasszal 3-3 napra, de télen is kilátogattak a havas tájat, erdőt megfigyelni, élvezni.
- A többi csoport egy-egy napos kirándulást szervezett a környéken a szülőkkel közösen (Arborétum, farmok-tanyák).
- Minden óvodásunknak van saját nagyítója, amit a kirándulásokon, terepi foglalkozásokon, az erdei-óvodában, vagy épp a mindennapok során tudnak használni.
- Saját szervezésű terepi foglalkozásokon bővítettük óvodásaink ismereteit, gyarapítottuk tapasztalataikat, amikor a szülők, nagyszülők kertjében veteményeztünk, virágokat neveltünk, állatokat figyeltünk meg, vagy amikor a szülők munkahelyén, vagy más boltokban tett látogatásainkkal a vásárlói szokásaikat alakítottuk.

• **Partnerkapcsolatok:**

- Részt vettünk több kutatási programban is: Gyermekökológia az ELTE irányítása mellett, Flupi programcsomag kipróbálása, Allergia mintaprojekt kidolgozása a Körlánc Egyesülettel közösen, Vásárlói szokások alakítása a Kecskeméti Tanítóképzővel közösen, valamint a Zöld Óvoda Kritérium rendszerének kidolgozásában is részt vettünk.
- Rendszeresen ellátogatunk a város közművelődési intézményei által szervezett azon programokra, melyek a környezeti nevelésünket megsegítették (Kiskunsági Nemzeti Park, Kecskeméti Ifjúsági Otthon, Művelődési Központ, Cifra Palota, Szórákaténusz Játsszóház).
- Az óvodánk területén már ekkor megvalósult a szelektív hulladékgyűjtés: a VG. Kft. nagy konténereket helyezett el az udvarunkon, amikbe a papírt, a műanyagot válogatottan gyűjthettük, s ezekbe a konténerekbe a szülők is hoztak hulladékot otthonról.
- Az ÉAI Magyarország Kht. az aludobozok gyűjtéséhez helyezett el nálunk dobozokat és zsákokat. Már évek óta komposztáltuk a gyümölcssaláta készítéskor keletkezett zöld hulladékot.
- Zöld szem oviújságunk 2006. októberében indult útjára, s eleinte havonta, majd negyedévente adtuk ki, visszatérő rovatokkal – Eseménynaptár; Zöld szemmel olvasunk; Gyerekszáj; Egészséges életmód; Szülői oldal; Játék-szórakozás. Az újsággal a szülők környezettudatos személetét is formáltuk.



Corvina Óvoda Ifjúság Úti Tagóvodája

6000 Kecskemét, Ifjúság útja 1-3.

76/480-712 Fax: 76/504-590

web: www.ifjusagovoda.hu

E-mail: ifjusagovoda@axelero.hu

korlancmunkakoz@freemail.hu



OM azonosító: 201868

3. Eredményeink, fejlesztéseink 2009. május 31-ig

• **Képzések:**

- Az eltelt 3 évben 4 alkalommal tartottunk bázisóvodai bemutatót, 11 alkalommal pedig belső munkaközösségi bemutató foglalkozáson bővítettük módszertani, szakmai ötlettárunkat.
- Sokféle akkreditált képzésen (30-60-90 órás) is részt vettünk: Környezeti nevelés szobában-szabadban, Fejlesztő játékok készítése, Pedagógusok közlekedési ismeretének bővítése, Testkultúra – Vitamintorna, Kézműves ötletek. Képviseletünk óvodánkat a Körlánc Egyesület, a Projektpedagógiai Társaság Konferenciáin, s egyik korreferátumunk 2007-ben megjelent a Projektpedagógia - Projekt módszer X. kiadványban.

• **Zöld Jeles Napok:**

- A már ünnepeelt 5 jeles nap mellett az Állatok világnapjával és a Madarak és fák napjával bővültek zöld hagyományaink. Az Állatok világnapjára rajzpályázatot hirdettünk meg óvodásainknak, májusban pedig Arborétum területén madármegfigyelő túrával ünnepeztünk, 2009-ig immár 3-3 alkalommal.

• **Erdei-óvoda, terepi foglalkozások:**

- Óvodánk minden csoportja legalább egyszer az év folyamán elment erdei-óvodába 3-5 napra. Helyszíneink is bővültek, 3 környékbeli tanya közül választhattak az óvónők.
- A Kecskeméti Vadaskert megújult, így egyre többször oda is ellátogattunk a gyerekekkel, de voltunk a Nyíri erdőben, a Töserdőben, a Budapesti Állatkertben is.
- A helyszíni foglalkozások továbbra is fontosak, így rendszeresen (a heti terveknek, projekteknek megfelelően) alkalmaztuk is.

• **Fejlesztések:**

- Költségvetésből vásároltunk gyermek faszékeket, szekrényeket, az udvarra famászókákat, alájuk gumitéglát, vízkeveréses csaptelepeket vettünk a mosdókba, a világítás, fűtés korszerűsítve lett.
- Alapítványi támogatásból kerti tavat hoztunk létre, a gyerekeknek kerti szerszámokat, hangszereket vásároltunk, a felnőtteknek íróasztalokat. Az udvarra árnyékoló pavilonokat vásároltunk, a vizes helyiségekben és a folyosón kicseréltük a járólappokat.
- Pályázati forrásból tornaeszközökkel bővítettük készletünket, határozókönyveket, távcsöveket, rovarmegfigyelőket, mikroszkópot, kerékpárokat, labdákat vásároltunk a gyerekeknek, projektort vetítővászonnal az óvónők számára.

• **Partnerkapcsolatok:**

- Továbbra is rendszeresen látogatjuk a város közművelődési intézményei által szervezett környezeti programokat.
- 2009. április 14-én Környezetvédő és Tudatos Fogyasztó Konferenciát szerveztünk a térségünkben lévő Zöld és nem zöld óvodák számára. 18 óvodából 65 fő vett részt a rendezvényen. Az előadások és korreferátumok teljes anyagát mindenki megkapta CD-n.
- A Szolnoki Zengő Óvodával szakmai együttműködést folytattunk ebben a három évben: látogattuk egymás programjait, bemutatóit, rendezvényeit. Szakmai együttműködésünk központi eleme a projektpedagógia alkalmazása volt.
- Szakmai látogatáson voltak nálunk a Pécsi Köztársaság téri óvodából 2008-ban, majd következő évben mi látogattunk el Pécsre, hogy a Zöld Óvodák közti horizontális tanulást erősítsük.
- A Zöld Óvoda Bázisintézmény Kritériumrendszerét kidolgozó szakmai team munkájába óvodánk vezetőjét és munkaközösség-vezetőjét felkérte az Magyar Pedagógiai Társaság. A munkaközösség-vezető egy módszertani írása az MPT gondozásában megjelent 2009-ben A kisgyermek könyvek 2. kiadványban.

4. Eredményeink, fejlesztéseink 2012. május 31-ig

• **Képzések:**

- Továbbra is részt vettünk környezeti neveléssel foglalkozó akkreditált (15-30-60 óras) képzéseken: Zöld óvodában, úton a Zöld óvoda felé, Földön, vízben, levegőben, A környezeti és fenntarthatóságra nevelés módszerei. Más nevelési területeken is bővítettük tudásunkat: Szabad játék, Kézműves ötletek, Szociális kompetenciák, Testkultúra – Vitamintorna, Mozgásterápia, Az információ feldolgozás szerepe a tehetséggondozásban, Tehetség és kreativitás, Érzelmi és szociális képességek mérése és fejlesztése, Közlekedési ismeretek. A nevelő testület teljes létszámmal (12 fő) részt vett a Pek-torna képzésen.
- Saját szervezésű konferenciáinkon is mindenki jelen volt (II-IV. KTF Konferencia és I. Zöld Óvoda Térségi Hálózatépítő Konferencia), valamint meghívott előadóval Projekt vagy témahét kérdést elemző előadást szerveztünk tudásunk bővítésére.
- Óvodánk a TÁMOP 3.2.2. projekt Dél-Alföldi régiójának egyik fejlesztőműhelye volt, így óvodapedagógusaink a térség különböző településeire látogattak el (Dévaványa, Hódmezővásárhely, Kiskőrös, Baja, Algyő), ahol bemutató foglalkozásokon vettek részt. A TÁMOP projekt konferenciáin (Békéscsaba, Kiskőrös, Kecskemét) 3 fő vett részt, részben hallgatóságként, részben munkaközösség-vezetőnk saját Jó gyakorlatainkat egy-egy korreferátum formájában be is mutatta.

• **Zöld Jeles Napok:**

- 2012. május 31-ig két újabb Zöld jeles nappal bővültek zöld hagyományaink. Október 10-én a Komposztálás ünnepnapját már 1 alkalommal, az Újrapapír napját március 1-én pedig már 3 alkalommal megünnepeltük. Összességében az Állatok világnapját 6, a Komposztálás ünnepnapját 1, a Földünkért világnapot 7, a Ne vásárol semmit! Napot 12, az Újrapapír napját 3, a Víz világnapját 7, a Föld napját 17, a Madarak és fák napját 6, a Környezetvédelmi világnapot pedig 10 alkalommal ünnepeltük meg gyerekekkel, vagy szülőkkel közösen. Ezeket a zöld hagyományainkat továbbra is ápolni fogjuk.

• **Erdei-óvoda, terepi foglalkozások:**

- Óvodánk minden csoportja évi egy-két alkalommal (ősz-tavaszi) elmegy erdei-óvodába 3-5 napra. Télen időjárás függő, lehetőség szerint akkor is kimegyünk a jól bevált terepeinkre.
- Továbbra is részt veszünk a Kiskunsági Nemzeti Park által szervezett csoportos foglalkozásokon, az Erdők hetében a Kefag Zrt. által szervezett foglalkozásokon veszünk részt, a csoportos ütemtervek alapján megyünk az Arborétumba, környékbeli tanyákra, a Vadaskertbe, de az óvoda környékén található zöld felületekre (Kiserdő, parkok, családi házak – szülői kiskertek), boltokba, áruházakba, piacra ... el szoktunk látogatni, tapasztalatokat gyűjteni.

• **Fejlesztések:**

- 2009. szeptembere óta működtetjük honlapunkat (www.ifjusagovoda.hu), mely a Zöld szem óvodai újságunkat váltotta fel. A programjaink képes beszámolóin túl aktualitásainkról, környezettudatos szemléletmódot formáló írásokról lehet olvasni.
- Alapítványunkra befolyt támogatásokból folyamatosan fejlesztettük eszközállományunkat. Az elhasználódott kerti szerszámokat lecseréltük újakra, távcsöveket, határozó könyveket, madáretetőket, ismeretterjesztő DVD-eket, madárodúkat vásároltunk. Napkollektoros HMV rendszert alakítottunk ki, hozzá udvari zuhanyzót, víztakarékos csaptelepekkel, udvari játékaink alá pedig gumitégla burkolat került. A vizes helyiségekben működésükben takarékos vízhasználatot eredményező szerkezeteket szereltünk fel a csaptelepekre.
- Különböző pályázati forrásokból Zöld könyvtárunk állományát bővítettük, komposztálót, vizes asztalt, mikroszkópot, udvari játékokat, sportszereket, virágokat, növényeket vásároltunk. A homokozó fölé faszerkezetű árnyékolót, az óvoda előtt pedig térburkolattal ellátott parkolót és kerékpár tárolót alakítottunk ki.
- Nevelőtestületünk heti környezeti nevelési projektekből egy 7 projektből álló kiadványt állított össze, Zöld szemezgető címmel, melyet a III. KTF Konferencia résztvevői megkaptak.



Corvina Óvoda Ifjúság Úti Tagóvodája

6000 Kecskemét, Ifjúság útja 1-3.

76/480-712 Fax: 76/504-590

web: www.ifjusagovoda.hu

E-mail: ifjusagovoda@axelero.hu

korlancmunkakoz@freemail.hu



OM azonosító: 201868

• Partnerkapcsolatok:

- 2009-ben a KvVM felkért bennünket Zöld Óvoda Bázisintézményi feladatok végzésére, melyet azóta folyamatosan ellátunk, s programokat szervezünk a térségünkben lévő óvodák, iskolák, egyéb érdeklődők számára. Ennek köszönhetően kibővült kapcsolatrendszerünk.

Zöld Óvoda Bázisintézményként szervezett konferenciáinkon szép számmal vettek részt pedagógusok az elmúlt 3 évben. A II KTF konferencián 2010.03.31-én 8 Zöld óvodából és 7 nem zöld óvodából 48 fő érkezett, a III. KTF Konferencián 2011.04.21-én 24 intézményből 63 fő volt jelen, a IV. KTF konferencián pedig 2012.04.05-én 50 fő óvónő vett részt, még az ország távoli városaiból is érkeztek hallgatók (Zalaegerszeg, Pécs), előadók (Ajka Zöld Óvoda Bázisintézmény, Paks). Az V KTF Konferencián 12 óvodából és egy iskolából összesen 42 fő érkezett. Ezen alkalommal a következő konferencia szervezés jogát, lehetőségét átadtuk a Tiszaalpári Tündérrózsa Óvodának. (www.tunderrozsaovoda.hu) Minden konferencián a Zöld Óvoda Kritériumrendszerhez igazodó 3 témában vártuk az előadásokat, óvodai korreferátumokat. A résztvevők pedig megkapták az előadások teljes anyagát CD-n.

2012.03.24-én első alkalommal szerveztünk Zöld Óvoda Térségi Hálózatépítő Konferenciát a régióinkban található Zöld Óvodák számára. A programon az Ajkai Zöld Óvoda Bázisintézmény képviselte magát. Összesen 70 fő volt jelen, s a konferencia egyik hozadéka, hogy az egyik előadó ösztönzésére saját városrészünkben ezután vett nagy lendületet a közösségi kert kialakítása, mely azóta is működik. A délelőtti előadásokat délután interaktív műhelymunkák követték (barkácsolás, kézműveskedés). Itt is mindenki kapott CD-t. Az Önkormányzat, mint fenntartó több személlyel is képviselte magát a programon, illetve a részönkormányzatok egy-egy tagja is jelen volt.

A konferenciákra újabb és újabb támogatókat, civil szervezeteket kértünk fel (Körlánc, HUMUSZ, MKNE, KNP, NFH, Kötháló, Csalán), hogy szórólapokkal, kiadványokkal, személyes részvételükkel segítsék a konferenciák színvonalát emelni. Azóta is tart a kapcsolatunk.

Mentor tevékenységünk eredménye, hogy az eltelt 3 évben újabb 10 óvoda nyerte el a Zöld Óvoda címet térségünkben.

Két évben szerveztünk a térségünk Zöld Óvodái számára szakmai fórumot, hogy az együttműködésnek, együttgondolkodásnak meghatározzuk a formáit. Így tavaly a város főterére szerveztünk madáretetést a téli időszakra, idén pedig a Herman Ottó Emlékév részeként Madárbarát Zöld Óvodák Kecskeméten címmel több elemes programsorozatot dolgoztunk ki. Örülünk a Zöld Óvodák aktivitásának, lelkesedésének.

- Szakmai partnerként bekapcsolódtunk a Kecskeméti Ifjúsági Otthon Zöld ernyő projektjébe: a városi Zöld Jeles Napok szervezésében és lebonyolításában folyamatosan részt veszünk.
- A szülők szemléletformálásához Zöld szem faliújságot alakítottunk ki, ahol kiadványokat, cikkeket, Zöld írásokat, híreket... osztunk meg velük.
- A szülők számára rendszeresen szerveztünk munkadélutánokat, ahol programjaink megvalósításához tudták saját tudásukat, munkájukat hozzáadni – fűszerkerthez magaságyás készítése, napelemes modellek összeállítása, festése, fabútoraink újrafestése, textiltáska varrása a konferenciákra. Szemléletformáló előadásaink iránt is érdeklődnek (egészséges életmód), az I. ZÓTH Konferencián is részt vettek szülők az óvodánkból.
- Évente két alkalommal szervezünk a szülőkkel közösen papírgyűjtési akciót, illetve folyamatosan van lehetőség az udvarunkon használt étolaj gyűjtésére.

5. a gyermekek fejlesztésében elért pozitív változások

- a mindennapok során szokásként épült be életükbe az állatok gondozása, az igény a zöldség és gyümölcsalátára, azok napi fogyasztására. Szívesebben isznak vizet, mint cukros üdítőitalokat.
- Ugyancsak szokás és nem kérdés a számukra, hogy hova tegyék a különböző anyagú hulladékokat – gyakran visszakérdeznek, ha azt mondjuk, hogy dobod ki a papírt a szemétkébe: „*Ne a papírgyűjtőbe?*”
- Minden csoportszobában van kialakított „mini gyűjtősziget”, ahol papír-műanyag-fém/üveg-komposzt válogatott gyűjtésére van lehetőség.
- Meglátják a környezetükben hozzáférhető apróbb kincseket, s gyűjtik azokat (akár a természetsarok díszítéséhez, akár barkácsoló, alkotó tevékenységekhez).
- Önellátásuk, önkiszolgálásuk magas színvonalú – naposi feladatok, alkalmankénti sütések, főzések –, fogmosáskor fél pohár víz használata az elfogadott, melyre a nagyobbak mindig figyelmeztetik a kisebbeket.
- Környezetük rendben tartásában aktívak, szeretnek „dolgozni” (munkára nevelés) és rossz néven veszik és figyelmeztetik azon társaikat, akik nem tartják tiszteletben az elvégzett munkát (kerti veteményezés, palántázás, udvarseprés, madárgondozás, levélseprés...). Ismerik az eszközök helyes használatát, jókedvvel munkálkodnak, kérdezik, „*Ma mit fogunk csinálni?*”
- Érdekes hallani, amikor a szülők jelzik, mennyire sok mezei virágnak, fának ismerik a nevét, vagy ha nem, akkor kérik, hogy nézzenek utána a határozó könyvben.
- Jól tudnak együttműködni úgy egymással, mint a felnőttekkel, erről az iskolából is pozitív visszajelzéseket kapunk.

Gazdag és tartalmas 20 év környezeti nevelés és 8 év „Zöld Óvodaság” áll mögöttünk. A sikerekhez a mindenkori vezetés elhivatottsága, az óvodapedagógusaink elkötelezettsége, a dajka nénik önzetlen, fáradhatatlan segítsége, a gyerekek kíváncsisága, a szülők bizalma, együttműködése járult hozzá – ötletekben, tenni akarásban gazdag közös munka eredménye. Ezt a hozzáállást szeretnénk még hosszú éveken át megtartani, s most már Örökös Zöld Óvodaként újabb óvodások és szüleik szemléletét formálni a fenntarthatóság, a környezettudatosság jegyében.

Kecskemét, 2014. február 24.

Fodorné Ivony Zsuzsanna
Tagintézmény-vezető

Klein Ibolya
környezeti nevelésért felelős
Körlánc Munkaközösség-vezető